

Láska jako základ služby (2K 1-2)

Texty na tento týden

2K 1,3-14; 2K 2,17; 2K 4,2; 1K 16,5-7; 2K 7,5-13; 2K 2,5-17

Základní verš

„Psal jsem ve veliké stísněnosti a se sevřeným srdcem, s mnohými slzami – ne proto, abyste byli zarmouceni, ale abyste poznali, jak veliká je má láska k vám.“ (2K 2,4)

Apoštol Pavel rozhodně neměl snadný život. Kromě vězení a život ohrožujících situací, kterým čelil, také napsal: „Od Židů jsem byl pětkrát odsouzen ke čtyřiceti ranám bez jedné, třikrát jsem byl trestán holí, jednou jsem byl kamenován, třikrát jsem s lodí ztroskotal, noc a den jsem jako trosečník strávil na širém moři. Častokrát jsem byl na cestách – v nebezpečí na řekách, v nebezpečí od lupičů, v nebezpečí od vlastního lidu, v nebezpečí od pohanů, v nebezpečí ve městech, v nebezpečí v pustinách, v nebezpečí na moři, v nebezpečí mezi falešnými bratřími, v námaze do úpadu, často v bezesných nocích, o hladu a žízni, v častých postech, v zimě a bez oděvu. A nadto ještě na mne denně doléhá starost o všechny církve“ (2K 11,24-28).

V jeho dopisech do Korintu jasně vnímáme „starost“, kterou o tento sbor měl. Přes všechny problémy je nikdy nepřestal milovat – podobně jako nás nikdy nepřestává milovat Kristus. Pavel se totiž právě od Ježíše naučil přistupovat k církvi s láskou, která je odrazem Kristovy lásky k nám (2K 5,14; viz také 1K 11,1).

Osnova lekce

V této lekci se přesuneme do 2. listu Korintským, který ukazuje nejen Pavlovu upřímnou starost o tento problematický sbor, ale i jeho velkou lásku k věřícím. Nejprve si všimneme toho, jak se útěcha, kterou nám nabízí v těžkých chvílích Bůh, stává základem pro obnovu narušených vztahů.

- 2K 1,3-7: Bůh jako zdroj útěchy v každém soužení (neděle)
- 2K 1,12-14: Služba založená na upřímnosti a čistotě (pondělí)
- 2K 2,3.4: Změna plánů motivovaná ohleduplností a láskou (úterý)
- 2K 2,5-11: Výzva k odpuštění a přijetí kajícího (středa)
- 2K 2,14-17: Kristovo vítězství a vůně poznání Boha (čtvrtek)

BOŽÍ ÚTĚCHA

³Pochválen buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, Otec milosrdenství a Bůh veškeré útěchy! *“On nás potěšuje v každém soužení, abychom i my mohli těšit ty, kteří jsou v jakékoli tísní, tou útěchou, jaké se nám samým dostává od Boha.* ⁵*Jako na nás v hojnosti přicházejí utrpení Kristova, tak na nás skrze Krista přichází i útěcha.* ⁶*Máme-li soužení, je to k vašemu povzbuzení a spáse; docházíme-li útěchy, je to zase k vašemu povzbuzení; to vám dá sílu, abyste vydrželi stejné utrpení, v jakém jsme my.* ⁷*Máme pevnou naději a jsme si jisti, že jako jste účastni utrpení, tak budete účastni také útěchy.* (2K 1,3–7)

Osobní studium

Přečti si 2K 1,3–7. Jaký je důvod Pavlova vděčného postoje?

Pavel vyjadřuje vděčnost zejména za Boží útěchu, která provází trpící. V tomto krátkém textu se sloveso „potěšovat“, „povzbuzovat“ (*parakaleó*) a podstatné jméno „útěcha“ (*paraklésis*) objevují dohromady desetkrát. Jedná se o pozoruhodnou koncentraci, protože v celém dopise se tyto výrazy nacházejí celkem 29krát. Bůh je zde představen jako „Otec milosrdenství a Bůh veškeré útěchy! On nás potěšuje v každém soužení...“ (2K 1,3.4).

Útěchu, kterou dostáváme od Boha, si nemáme nechávat jen pro sebe (2K 1,4.5). Jen ten, kdo sám zakusil Boží potěšení ve vlastním soužení, dokáže skutečně a účinně utěšovat druhé v jejich trápeních. Pavel byl schopen přinášet útěchu právě proto, že

ji sám uprostřed utrpení přijímal od Boha (viz 2K 1,6). To je podstata křesťanské lásky v praxi!

Za co Pavel vyjadřuje vděk v 2K 1,8–11?

Pavel popisuje soužení, které „dolehlo na nás nad míru těžce, nad naši sílu, až jsme se dokonce vzdali naděje, že to přežijeme“ (2K 1,8). Ve chvíli, kdy se zdálo, že jejich jedinou nadějí zůstává už jen vzkříšení, zasáhl Bůh a situace se obrátila (2K 1,10). Od strachu ze smrti (2K 1,8) tak přešli k pevné naději, že je Bůh ochrání i v budoucnosti (2K 1,10). Zkušenost s Boží ochranou v minulosti nám dodává odvahu věřit, že tak učiní znovu. Bůh totiž může využít těžké chvíle, aby nás naučil důvěřovat mu. Dovolíme-li, aby nás zkoušky přitáhly blíže k Bohu, mohou se stát cestou k naší duchovní zralosti. Pavel také zdůrazňuje sílu přímělných modliteb a vděčnosti, která přichází s vědomím, že nás Bůh vysvobodil (2K 1,11).

Aplikace

Co ti pomáhá zvládat obtíže a utrpení, které přicházejí do tvého života?

JEDNODUCHOST A UPŘÍMNOST

¹²*Toto je naše chlouba: Naše svědomí nám dosvědčuje, že jsme v tomto světě a zvláště vůči vám žili ve svatosti a ryzosti před Bohem a nespolehali na světskou moudrost, nýbrž na milost Boží.*

¹³*Náš dopis nemá jiný smysl, než jak mu sami rozumíte, když ho čtete. Jednou, doufám, dokonale pochopíte, ¹⁴co jste snad aspoň zčásti již pochopili, že v den našeho Pána Ježíše budeme vaši chloubou, tak jako vy zase naši. (2K 1,12-14)*

Osobní studium

Včera jsme viděli, že Pavlova láska ke korintskému sboru se projevovala v jeho schopnosti přinášet jim útěchu v trápení – podobně jako on sám přijímal útěchu od Boha (2K 1,1-11). Dnes se podíváme na to, jak se Pavlova láska k nim odrazila v osobní integritě a čestnosti, s jakou on i jeho spolupracovníci k věřícím v Korintu přistupovali.

Podívej se na úvodní text (2K 1,12-14) ve světle veršů 2K 2,17 a 2K 4,2. Jakým způsobem Pavlova čestnost a upřímnost svědčí o jeho hluboké lásce k věřícím v Korintu?

Text 2K 1,12-14 představuje hlavní téma, kterému se Pavel bude věnovat ve zbytku dopisu. Část korintského sboru totiž zpochybňovala jeho čestnost a apoštolství. Vyčítali mu nestálost a nerozhodnost, což považovali za neslučitelné s výkonem apoštolské služby. Pavel na to reaguje zdůrazněním, že on i jeho spolupracovníci k nim vždy přistupovali maximálně čestně a zásadově.

Chování Pavla a jeho spolupracovníků charakterizují ve verši 2K 1,12 dva termíny vyjádřené v řečtině velmi blízkými synonymy: upřímnost a čistota („svatost a ryzost“ ČEP; „prostota a upřímnost“ ČSP). Pojem „upřímnost“ má základ v řeckém slově *haplotés*. V tomto kontextu vyjadřuje osobní morální celistvost ve slovech i činech a vypovídá o ryzosti pohnutek (Ef 6,5; Ko 3,22). Také termín „čistota“ (z řeckého *eilikrineia*) zdůrazňuje vnitřní integritu a čistotu úmyslů.

Věřící v Korintu neměli důvod zpochybňovat Pavlovy záměry. Apoštol zdůrazňuje, že jeho přímočarost a upřímnost mají svůj původ v Bohu (2K 1,12). Pavel v tomto verši také dodává, že předpoklady pro službu dostáváme díky „Boží milosti“.

Zdá se, že Pavlovi kritici v předchozích dopisech nesprávně pochopili jeho vyjádření (2K 1,13.14). Apoštol zdůrazňuje, že jeho záměry byly vždy srozumitelné a jasné. Byl si jist, že čistota jeho slov, pohnutek i jednání se naplno projeví „v den našeho Pána Ježíše“ (2K 1,14).

Aplikace

Jakou máš zkušenost s tím, že někdo zpochybňoval nebo útočil na tvé úmysly, přestože byly upřímné a dobře míněné? Vede tě tato zkušenost k tomu, abys byl opatrný, než začneš soudit pohnutky jiných lidí?

MĚNÍCÍ SE PLÁNY

⁵Přijdu k vám, až dokončím cestu Makedonií. Makedonií totiž jen projdu, ⁶ale u vás bych chtěl zůstat déle, snad i přes celou zimu, abyste vy mne potom vypravili na další cestu. ⁷Nerad bych se u vás jen zastavil; doufám, že s vámi budu moci zůstat nějaký čas, dovolí-li to Pán. (1K 16,5–7)

Osobní studium

Ukázali jsme si, že část korintského sboru měla pochybnosti o upřímnosti Pavlových úmyslů a jeho lásce. Dnes přezkoumáme jeden specifický důvod tohoto napětí: změnu apoštolových cestovních plánů (2K 1,15–2,4).

Jaký byl Pavlův původní cestovní plán (1K 16,5–7)?

Pavel už v minulosti Korint navštívil. Původně zamýšlel projít Makedonií a vrátit se do Korintu, kde chtěl strávit zimní období (1K 16,5,6). Z Korintu měl namířeno přímo do Judska, aby doručil sbírku pro chudé v Jeruzalémě. Do této pomoci se štědře zapojili nejen sbory v Makedonii, ale i v Achaji, Galacii a Asii. Své záměry však přehodnotil poté, co mu Timoteus přinesl z Korintu nepříznivé zprávy (1K 4,17; 16,10; 2K 1,1).

Pavlovým původním záměrem bylo cestovat z Efezu přímo do Korintu, aby vyřešil potíže, o kterých ho informoval Timoteus. Upravený plán cesty měl vypadat takto: Efez – Korint – Makedonie – Korint – Judsko (2K 1,15,16). Poté, co Pavel přišel z Efezu do Korintu, se však se však nakonec vrátil zpět do Efezu. Plány změnil proto, že jeho poslední návštěva ve sboru dopadla špatně. Rozhodl se tedy pro odklad a z Efezu jim poslal dopis. Upřednostnil písemný kontakt před

osobním setkáním, aby další návštěvou situaci ještě více nevyhrotil (2K 2,1,3).

Pavlovy záměry během jeho poslední návštěvy v Korintu byly špatně interpretovány. Část věřících ho označila za nespolehlivého a tvrdila, že mu na nich dostatečně nezáleží (2K 1,17). Apoštol na tato obvinění reagoval tak, že pozornost korintských věřících zaměřil na Kristovo evangelium. Svůj záměr navštívit je, jakmile to bude možné, myslel upřímně – stejně jako Bůh věrně naplnil všechna svá zaslíbení, která jim dal v Kristu (2K 1,18–22).

„Ke všem zaslíbením Božím, kolik jich jen jest, bylo v něm řečeno ‚Ano‘. A proto skrze něho zní i naše ‚Amen‘ k slávě Boží“ (2K 1,20).

Jeho postoj tedy nebyl matoucí kombinací „ano“ a „ne“ podle toho, jak se to právě hodilo, jak mu vyčítali kritici. Naopak, jeho slovo bylo jednoznačné „ano“ – stejně, jako je Boží působení v Kristu vždy jasným „ano“ (2K 1,19).

Skutečným důvodem, proč se Pavel rozhodl pro dopis místo osobní návštěvy, byla tedy jeho hluboká láska ke Korintským, ne nedostatek jeho zájmu (2K 2,4). Další setkání bezprostředně po předchozí bolestné zkušenosti by jim přineslo další trápení, ne radost, kterou jim svou přítomností chtěl působit (2K 1,24; 2K 2,3). Je až zarážející, jak snadno mohou být překrouceny i ty nejlepší úmysly.

Aplikace

Jak můžeme rozpoznat situace, kdy je největším projevem lásky změna našich plánů, a to i za cenu, že budeme nepochopeni? Jak můžeme lépe vysvětlovat své pohnutky, když si druzí naše jednání špatně vykládají?

ODPUŠTĚNÍ A OPĚTOVNÉ POTVRZENÍ LÁSKY

⁵Jestliže někdo způsobil zármutek, nezpůsobil ho jen mně, nýbrž aspoň zčásti – nechci přehánět – vám všem. ⁶Stačí už to pokárání, kterého se mu dostalo od většiny z vás. ⁷Proto je nyní spíše třeba, abyste mu odpustili a potěšili ho, aby se takový člověk pod přívalem zármutku nezhroutil. ⁸Náléhavě vás prosím, abyste mu dokázali svou lásku. ⁹Proto jsem vám také psal, abych poznal, jak se osvědčíte, zda jste ve všem poslušní. ¹⁰Komukoli něco odpustíte, odpustím i já. A když já něco odpouštím – mám-li co odpouštět – činím to před tváří Kristovou kvůli vám, ¹¹aby nás satan neobelstil; jeho úskočnost přece známe. (2K 2,5-11)

Osobní studium

Pavel se po návratu do Efezu rozhodl, že Korint znovu osobně nenavštíví. Místo toho jim poslal list, který se stal známým jako „přísný dopis“ (viz 2K 2,3.4; 7,8.12).

Přečti si 2K 7,5-13. Jakou odezvu vyvolal Pavlův dopis v korintském sboru a jak na tento výsledek apoštol reagoval?

Pavel se později setkal s Titem v Makeдонii, kde se od něj dozvěděl skvělou zprávu: jeho rázná slova přinesla dobré ovoce. Apoštola to nesmírně potěšilo. Zatímco dříve se část korintského sboru stavěla proti Pavlovi, nyní se společenství jednoznačně postavilo na jeho stranu. Je velmi důležité, abychom byli oporou pro ty, kterým byla svěřena zodpovědnost a svou práci dělají v čistotě a upřímnosti.

Jak byste shrnuli úvodní text (2K 2,5-11). Jaká je jeho hlavní myšlenka?

Tento oddíl (2K 2,5-11) se zabývá otázkou církevní disciplíny. Odborníci uvažují, zda jde o téhož muže, který se dopustil smilstva v 1K 5,1-5, nebo o jinou osobu – někoho, kdo

podněcoval sbor k obviněním, že Pavel je nestálý a nebere na ně při plánování svých cest ohled. Celkový kontext naznačuje, že pravděpodobnější je druhá možnost. Bez ohledu na totožnost daného člověka je klíčovým poselstvím textu způsob, jakým má společenství věřících přistupovat k chybujícímu členovi.

Tento text nás učí, že cílem církevní disciplíny je náprava člověka prostřednictvím odpuštění a opětovného projevu lásky vůči hříšníkově (2K 2,6-8.10). Pasáž zároveň naznačuje, že ačkoli jsou taková opatření ve sboru bolestivá, jsou nezbytná. Některá společenství se ve snaze zdůrazňovat milost vyhýbají konfrontaci se zjevným, či dokonce s veřejným hříchem, což však není správné. Jiné sbory zase mohou sklouznout k opačnému extrému – k necitlivosti, tvrdosti a neochotě odpustit. Hřích se musí řešit, ale vždy s láskou. Pavel tedy vyzval společenství, aby hříšníkově znovu projevilo lásku (2K 2,8), podobně jako on sám projevilo hlubokou lásku k věřícím v Korintu (2K 2,4).

Aplikace

Věřící v Korintu měli projeviti lásku chybujícímu členovi (2K 2,8) díky tomu, že oni sami zakusili Boží lásku zprostředkovanou Pavlovým vztahem k nim. Co nás to učí o lásce?

VÍTĚZSTVÍ V KRISTU

¹⁴Budiž vzdán dík Bohu, který nás stále vodí v triumfálním průvodu Kristově a všude skrze nás šíří vůni svého poznání. ¹⁵Jsmé totiž jakoby vůni kadidla, jež Kristus obětuje Bohu; ta vůně proniká k těm, kteří docházejí spásy, i k těm, kteří spějí k zahynutí. ¹⁶Jedněm jsme smrtonosnou vůni vedoucí k záhubě, druhým vůni životodárnou vedoucí k životu. Ale kdo je k takovému poslání způsobilý? ¹⁷My nejsme jako mnozí, kteří kramaří s Božím slovem, nýbrž mluvíme upřímně, z Božího pověření a před tváří Boží v Kristu. (2K 2,14–17)

Osobní studium

Kam šel podle 2K 2,12.13 Pavel poté, co napsal do Korintu svůj „přísný dopis“?

Zatímco Pavel čekal na Tita, prožíval vnitřní neklid (2K 7,5.6). Přes tuto úzkost však nepřestával mluvit o Ježíši (2K 2,12), protože ho hluboce miloval. V té době Pavel ještě nevěděl, jak sbor přijal jeho dopis, a tak s napětím očekával setkání s Titem, aby se dozvěděl o reakci věřících v Korintu.

Pavlovo dílo v Troadě bylo úspěšné, ale „nemohl zde zůstat dlouho. Tížila ho starost o všechny církve“ (2K 11,28), zvláště pak o korintský sbor. Doufal, že se v Troadě setká s Titem a dozví se od něj, jak korintští bratři přijali rady a výtky, které jim zaslal. Byl však zklamán. O této zkušenosti prohlásil: „A přece jsem neměl stání, neboť jsem tam nezastihl bratra Tita“ (2K 2,13). Proto opustil Troadu

a přeplavil se do Makedonie, kde se ve Filippech setkal s Timoteem.“ (AA 323; PNL 186)

Jaká byla Pavlova reakce, když se setkal s Titem v Makedonii a slyšel o pozitivní reakci Korintských (2K 2,14–17)?

V návalu radosti Pavel prohlašuje, že nás Bůh vede k vítězství v Kristu a „všude skrze nás šíří vůni svého poznání“ (2K 2,14). To je úžasná myšlenka!

Pavel se v Kristu upřímně raduje, protože jeho dopis psaný s bolestí přinesl ovoce, které si přál (2K 7,5–9). Považuje to za velké vítězství. Zároveň v textu 2K 2,17 opět zdůrazňuje svou integritu jako Kristova apoštola (2K 2,17; 2K 1,12). Podle této pasáže je hlavním rozdílem mezi věrným Kristovým služebníkem a falešným kazatelem motivace: zatímco falešní učitelé šíří evangelium pro vlastní prospěch, věrný služebník zvěstuje Boží slovo z čisté a upřímné lásky ke Kristu.

Aplikace

Co je tvou hlavní motivací při všem, čemu se věnuješ – a to zejména tehdy, když pracuješ v Ježíšově jménu?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 31. kapitolu „Poselství přijato“ z knihy *Poslové naděje a lásky* (AA 323–334; PNL 186–192).

„Ti, kdo prošli největším utrpením, bývají často těmi, kdo dokážou druhým přinášet největší útěchu a nést světlo všude, kam přijdou. Jejich utrpení je proměnilo a zjemnilo; neztratili důvěru v Boha, když na ně doléhaly těžkosti, ale ještě pevněji se přidrželi jeho ochranné lásky. Jsou živým důkazem Boží něžné péče.“ (AG 122)

„Posvěcený křesťanský život stále šíří světlo, útěchu a pokoj. Vyznačuje se čistotou, taktem, jednoduchostí a užitečností. Je veden nezištnou láskou, která posvěcuje jeho vliv. Je naplněn Kristem a zanechává za sebou stopu světla, kam přijde jeho nositel.“ (AG 122)

„Apoštol Pavel považoval za nutné napomínat zlo v církvi, ale ani při napomínání chyb neztrácel sebeovládání. Pečlivě vysvětloval důvody svého jednání. Postupoval nesmírně citlivě, aby bylo zřejmé, že mu na chybujících lidech záleží jako na přátelích. Dal jim najevo, že bolest, kterou jim musí způsobit, prožívá s nimi. Vyjadřoval přesvědčení, že jim jde o stejnou věc.“ (6BC 1094)

Otázky k rozhovoru

1. Ve 2K 2,1–14 Pavel obhajuje svou čestnost a morální bezúhonnost ve službě. Proč je tento charakterový předpoklad tak důležitý v každé služebnosti?
2. Co nás učí Pavlovo rozhodnutí pozměnit cestovní plány o důležitosti flexibility v křesťanské misii? Proč je důležité být otevřen změně, když je to nutné?
3. Pavel prožíval ve své službě chvíle úzkosti a vnitřního trápení. To jasně potvrzuje, že ti, kdo jsou pověřeni různými služebnostmi, jsou jen lidé. Prožívají stejný stres a tlak jako kdokoli jiný. Co mohou členové církve udělat pro to, aby usnadnili službu těm, kdo ji vykonávají?
4. Pavel se zmiňuje o svém neklidu (2K 2,13) těsně předtím, než zmíní své vítězství v Kristu (2K 2,14). Jak dokázal spojit svou lidskou slabost s Boží silou v jednom momentě? A jak se to můžeme naučit my?